

PROGRAMA DE L' ASSIGNATURA TEORIA I TECNICA DE LA FOTOGRAFIA

1er curs de Comunicació Audiovisual –1er semestre

Professor: Pepe Baeza

Aquesta assignatura preten oferir els elements bàsics de coneixement i comprensió de la fotografia com a mitjà d'expressió i de comunicació incidint de manera especial en la potencialitat dels seus usos mediàtics. Per aixó es parteix d'un enfoc que analitza l'especificitat del missatge fotogràfic enfront de la resta de representacions icòniques i aborda a continuació l'essencial de l'història del mitjà, així com la base de les seves característiques tècniques de producció i com a conseqüència d'aixó els elements essencials de les seves possibilitats expresives.

1.- Principis essencials i àmbits de la fotografia.

Orígens. Especificitat. La fotografia com a llenguatge. Desdoblament dels usos de la fotografia. La fotografia com a art i com a document.

2.- La llum i els materials sensibles.

Principis físico-químics. La Fotometria. Tipus i evolució de les emulsions sensibles i dels suports. Les emulsions modernes. El color.

3.- Elements tècnics.

La càmera i les òptiques: tipus, descripció i funcions. Variables fonamentals: velocitat, obertura, profunditat de camp.

4.- Elements discursius.

Us de la llum i il·luminació. Composició (format, enquadrament, perspectiva, punt de vista). La representació del moviment. Sincronització. L'instant decisiu.

5.- El laboratori.

Revelat de negatiu: equipaments, tipus de revelador i procediments.
Positiu: equipaments, tipus de revelador, formats i tipus de paper, procediments.

6.- El missatge fotogràfic.

Anàlisi i lectura d'imatges. Denotació i connotació. Psicologia de la percepció i sociologia del receptor. La retòrica fotogràfica. Els supòsits del realisme fotogràfic: evidència, objectivitat, universalitat.

7.- L'evolució de la fotografia.

Precursors i inventors. Evolució de la tècnica. Els primers fotògrafs. El retrat, primer ús massiu. El pictorialisme. La fotografia "directa": secessionisme, nova objectivitat... Les vanguardes artístiques i la fotografia. El documentalisme. El fotoperiodisme. Noves tendències.

PRACTIQUES DE L'ASSIGNATURA TEORIA I TECNICA DE LA FOTOGRAFIA

Pràctica 1: Realització de fotos sobre temes determinats prèviament, com a mètode de coneixement dels equips de 35 mm. i de les variables fonamentals: enfoc, obertura, velocitat, profunditat..., en condicions de llum ambient. Inclou la descripció i ús de diferents tipus de fotòmetres i dels diferents sistemes de medició de la llum. Aquesta primera experiència es realitza sobre motius estàtics concrets i localitzats en espais físics fàcilment abarcables. També inclou treballs amb emulsions de diferents sensibilitats en diferents condicions de llum, així com l'elecció i ús d'objectius de diferent distància focal.

Pràctica 2: Revelat de negatius. Coneixement dels elements, materials i procediments necessaris i aplicació sobre el material realitzat a la pràctica 1.

Pràctica 3: Positivat de fotos. Coneixement i ús dels diferents elements i materials de laboratori, així com dels procediments de realització de contactes i ampliacions.

Pràctica 4: Realització d'imatges fotogràfiques sense càmera. Quimigrames, fotogrames, luminogrames...

Pràctica 5: Procediments especials de laboratori. Reserves, fotomuntatges, solaritzacions, litos, viratges, reforç i rebaixat de densitat. El sistema multigrau.

Pràctica 6: Realització d'un treball fotogràfic ample (conjunt coherent de fotos, seqüenciat o no) sobre temes determinats en funció de l'elecció d'alguns dels diferents gèneres fotogràfics.

Pràctica 7: Incorporació de la foto al seu mitjà de difusió. Criteris de selecció en funció d'objectius específics: seqüenciació, muntatge, incorporació d'elements extrafotogràfics, etc. per exposició o visionat directe, llibre, premsa, publicitat, ús audiovisual, etc.

Pràctica 8: Visites a centres de producció i tractament de fotos. Estudis professionals de fotografia, redaccions de diaris o revistes...

PROCEDIMENTS D' EVALUACIO DE L' ASSIGNATURA **TEORIA I TECNICA DE LA FOTOGRAFIA**

S'efectuarà un examen final de quatre temes amb una qualificació màxima de dos punts per tema. Tres dels temes d'examen faran referència a les qüestions teòriques explicades a classe, així com a la bibliografia seleccionada per l'examen i als dossiers fotocopiats. El quart tractarà de procediments o qüestions pràctiques desenvolupades durant les sessions corresponents.

Al llarg de l'assignatura es realitzarà un treball fotogràfic, en equips de sis persones, que s'evaluarà amb una nota màxima de dos punts sobre el total de l'assignatura.

Es necessari superar l'examen teòric (nota mínima de quatre punts sobre vuit) per superar l'assignatura.

En cas de nota insuficient per superar la convocatòria la nota del treball es reservarà fins a la convocatòria següent.

BIBLIOGRAFIA DE L' ASSIGNATURA TEORIA I TECNICA DE LA FOTOGRAFIA

BARTHES, Roland: articles El mensaje fotográfico i La retórica de la imagen a *La semiología*, Buenos Aires, Tiempo Contemporáneo, Col. Comunicaciones, 1970.

BENJAMIN, Walter: Pequeña historia de la fotografía i La obra de arte en la era de su reproductibilidad técnica a *Discursos interrumpidos*, Madrid, Taurus, 1973.

DUBOIS, Philippe: El acto fotográfico, Barcelona, Paidós, 1986.

FLUSSER, Vilem: Hacia una filosofía de la fotografía, México, Trilla-Sigma, 1990.

FONTCUBERTA, Joan: Fotografía: conceptos y procedimientos, Barcelona, Gustavo Gili, 1990.

FREUND, Giselle: La fotografía como documento social, Barcelona, Gustavo Gili, 1976.

HEDGECOE, John: Curso de fotografía básica, Madrid, Blume, 1987.

LANGFORD, Michael J.: Enciclopedia completa de la fotografía, Madrid, Blume, 1983.

LANGFORD, M. J.: Manual del laboratorio fotográfico, Madrid, Blume, 1981.

MARCHESI, Jost J.: Técnicas de iluminación profesional, Allschwill (Suiza), Verlag Photographie, 1988.

NEWHALL, Beaumont: Historia de la fotografía. Desde sus orígenes hasta nuestros días, Barcelona, Gustavo Gili, 1983.

PRADERA, Alejandro: El libro de la fotografía, Madrid, Alianza Editorial, 1992.